

»Karmiva ja kiehtova – lue omalla vastuulla.» – STYLIST

ANDREW MICHAEL

HURLEY

Paholaisen päivä

WSOY

Paholaisen päivä

Andrew Michael Hurley

SUOMENTANUT JAAKKO KANKAANPÄÄ

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ

HELSINKI

Englanninkielinen alkuteos
Devil's Day

© Andrew Michael Hurley 2017

Suomenkielinen laitos © Jaakko Kankaanpää ja WSOY 2018

ISBN 978-951-0-43079-8

PAINETTU EU:SSA

Jolle, Benille ja Tomille

Paimenen elämä oli ensimmäinen
esimerkki rehdistä kumppanuudesta.

GEORGE PUTTENHAM – *Arte of the English Poesie*

Nips ja naps, niin kuin kirpun tappas,
Paholainen minusta sinuun hyppäs.
Ja vasta kun kului kotva ja tovi
ymmärsin että se minussa oli.

VANHA ENDLANDSIN LORU

Suuri lumipyry

ERÄÄNÄ PÄIVÄNÄ lokakuun lopulla runsaat sata vuotta sitten Endlandsin tilalliset menivät ajamaan lampaansa alas nummelta niin kuin heillä syksyllä oli tapana. Mutta sinä vuonna kävi niin, että samaan aikaan kun paimenet vetivät kahta eksynyttä karitsaa ylös turvesuosta, Paholainen tappoi yhden uuhista ja repi taljan sen selästä ja meni talja päällään katraaseen piiloon.

Alas laaksoon päästyään se loikki talosta toiseen niin ovelasti, että kukaan ei saanut sitä kiinni, koska sitä ei nähnyt muuten kuin siinä, minkä se pilasi. Se oli mato hyvän koiran silmässä, syöpä joka mädätti pässin kivekset, veri imettävän äidin maidossa.

Juttuja sellaisesta alkoi kantautua laaksoa pitkin Undercloughin kylään, ja vaikka siellä ei tullut yllätyksenä eikä ketään myöskään suuremmin liikuttanut, että Vanha Kehno kiusasi Endlandsin pakanoita, alkoivat kyläläiset pelätä omasta puolestaan ja pyysivät pappiaan tekemään asialle jotain. Kylän pappi oli kuitenkin vanha ja raihnas, ja koska hän ei halunnut käydä Paholaista vas-

taan omin voimin, hän pyysi piispalta apulaista, millä hän tarkoitti sijaista.

Pappi, joka saapui krusifiksinsa ja aspergilluminsa kanssa, oli nuori mies eikä tahtonut ottaa saamaansa kut-sua todesta; hän ajatteli, että olisi enemmänkin kuin lähetyssaarnaaja, joka toisi valoa laakson pimeyteen. Laakson asukkaat eivät hänen silmissään olleet sen parempia kuin siirtomaiden taikauskoiset villi-ihmiset, jotka näki-vät henkiä missä tahansa maan mullasta taivaan pilviin. He ansaitsivat vain sääliä.

Mutta kun hän näki eläinten mätänevän silmiensä edessä ja veren valuvan imettävän äidin rinnasta, hänen rohkeutensa petti, ja Paholainen nostatti laaksoon sankan lumipyryn, jota kesti monta päivää.

Kylän talot olivat tukehtua lumeen, kun kinokset nousivat ikkunoiden tasalle, ja polttopuu- ja turvevaras-tot, joiden olisi pitänyt kestää kevääseen asti, hupenivat pian pois. Sillan toisella puolen kirkko kyhjötti pimeänä, ja kirkkomaalla vainajat saivat uuden hautauksen, kun toinen ja vielä sakeampi lumisade saapui pitkin laaksoa ja niittyjen poikki. Ihmisten ja eläinten oli pakko kerääntyä saman lämmön ääreen. Porsaas ja lintukoirat nukkuivat matolla takan edessä. Pässä höyrysi keittiössä.

Päivät valkenivat vitkaan ja päättyivät pian ja ihmi-siä alkoi kuolla. Ensin menivät vanhukset, jotka yskivät keuhkonsa ulos kuin tomaatin kuoret, sitten lapset kuu-meesta hehkuen.

Mutta pahinta, sanottiin, kaikkein pahinta siinä oli, että kukaan ei tiennyt, kenen luokse Paholainen menisi

seuraavaksi. Se ei jättänyt jälkiä lumeen, ei koputtanut ovelle. Aivan kuin se olisi ollut ilmaa, sanottiin. Ilmaa, jota ihminen hengitti.

Undercloughin kyläläiset syyttivät kaikesta Endlandsin talollisia ja Endlandsin talolliset alkoivat miettiä, saattoiko kaikki tosiaan olla heidän syytään; oliko nähty jokin merkki, jota he eivät olleet huomanneet, oliko tapahtunut jotakin, mikä oli jäänyt märkimään kuin avoin haava. Eikö Curweneille ollut eräänä kesäiltana lentänyt naakka sisään ja hakannut itsensä kuoliaaksi seiniin? Eivätkö Dyerin lapset olleet nähneet jäniksen kaivamassa luita esiin kirkkomaalla? Ja sitten oli se lämmin syyskuun lauantai, kun Joe Pentecost oli portviinistä ja ylpeydestä päissään pudottanut lasin, jonka oli tyttärensä häissä nostanut morsiamen kunniaksi. Hänelle oli naurettu, hänen kömpelyytensä oli annettu anteeksi eikä kukaan ollut jäänyt miettimään koko asiaa. Mutta nyt ihmiset alkoivat kinastella siitä, millaisella konstilla huonon onnen olisi voinut pyyhkiä pois yhtä aikaa läikkyneen viinin kanssa. Kukaan ei kuitenkaan muistanut, mitä silloin olisi pitänyt tehdä. Mieleen nousi vain katkelmia ja varoituksia vanhoista tarinoista, ja ne saivat ihmiset heittämään kissansa lumihankeen tai ripottelemaan suolaa kynnykselle.

Se oli loppujen lopuksi yksi ja sama. Tiloilta ja kylästä kuoli sinä syksynä kolmetoista ihmistä. Heidät käärittiin huopiin ja jätettiin ulkorakennuksiin ja takapihoille odottamaan, että heidät saataisiin vietyä tarpeeksi pehmeälle maalle, johonkin, mihin voisi kaivaa haudan.

Briardale Moss

EI KUN kerro joku toinen juttu, Adam sanoo. Tuon minä olen jo kuullut.

Laaksossa kaikkien juttujen täytyy alkaa Paholaisella, sanon.

Mutta on varmasti joku toinen juttu, jota minä en ole kuullut, hän sanoo. Sinä tiedät niitä ainakin sata.

Olen viime aikoina saanut mainetta jutunkertojana samalla tavalla kuin Ukko, siis isoisäni, aikoinaan tunnettiin jutuistaan. Vaikka tiedän sellaisiakin juttuja, joista Adam ei tykkäisi yhtään. Sellaisia, jotka on parempi jättää kertomatta.

Kerro nyt, Adam sanoo. Kerro siitä, kun olit samanikäinen kuin minä.

Joskus sitten taas, sanon. Eikö me tultu ampumaan kurppia?

Adam nyökkää erikoiseen tapaansa ja silittää Jennyn selkää toisella kädellä, toinen käsi tiukasti minun kädessäni.

Sinun täytyy päästää irti, sanon. Ei me muuten voida tehdä yhtään mitään.

Hänen otteensa hellittää, mutta hän seisoo yhä lähellä, niin vieressä, että haistaa minut, ja kuuntelee pää kallellaan suoveden loisketta.

On kylmä kevätilta ja päivänvalon rippeet ovat alkaneet kadota suolta, liukua laaksosta nummelle, perääntyä länteen merta kohti. Hämärä on jo vienyt värin kukkuloilta ja voimistanut alas Fiendsdale Cloughia virtaavan veden kohinan. Jossain pimenevän illan kätköissä joki mutkittelee kohti Sullom Woodin mustaa massaa hiertäen uusia penkereitä, jotka se uursi itselleen viime kuun alkupuolen myrskyssä. Ilma tuntuu nyljetyltä. Adam on kuitenkin ollut reipas poika eikä ole sanonut siitä mitään. Ikäistensä poikien tapaan hän on ylpeä siitä, että ei valita. Kyky kestää nurkumatta on kunniamerkki, jota jokainen poika haluaa kantaa isänsä edessä. Tiedän kuitenkin, että hän kärttää tarinoita, koska haluaa muuta ajateltavaa. Tiedän, että hän yrittää parhaansa mukaan olla paljastamatta, kuinka kovasti häntä pelottaa olla näin lähellä vettä.

Muistatko, mitä sinun piti tehdä? sanon työntäessäni patruunan ja sitten toisen Browningiin, jonka olen Taatalta perinyt. Pälletäispiippuiseen, jossa on pähkinäpuinen tukki.

Ai nyt vai? Adam sanoo.

Sanon sitten.

Parin vuoden päästä minun pitäisi jo opettaa häntä ampumaan suolla. Minä aloin itse ampua kahdentoista vanhana. Lehtokurppia ja kyyhkysia ja fasaaneja. Riista-

lintuja. Adamista ei tietenkään tule koskaan ampujaa, mutta voi hänestä silti olla hyötyä. Hän voi hätistää linnut piiloistaan, hän voi olla minulle ajomiehenä.

Painan tuki olkaani vasten ja astun vähän syrjemmälle, ja kun Adam kuulee ääneni kauempaa kuin osasi odottaa, kauempaa kuin tahtoi, hän sanoo isä ja ojentaa kätensä, jotta tarttuisin siihen.

Olen ihan tässä näin, sanon. Ei mitään hätää. Ei ole vettä lähellä. Teet vain niin kuin minä sanoin. Anna mennä. Nyt.

Hänen kasvonsa ovat vielä hetken kääntyneinä minua kohti, ja sitten hän alkaa hakata käsiään.

Akustiikan oikkujen vuoksi ääni kuulostaa siltä kuin se tulisi harjujen suunnasta, ja niinpä se ajaa linnut pois piiloistaan meitä kohti. Siinä on temppu, jonka Taata opetti minulle, temppu, jonka hän oli oppinut Ukolta, joka oli oppinut sen omalta isäukoltaan, joka oli oppinut sen omalta isäukoltaan ja niin edelleen, sukupolvesta toiseen. Totta puhuen minusta ei olisi mikään ihme, jos isät ja pojat olisivat tulleet tänne jo satoja vuosia vaanimaan lintuja illansuussa ja ampumaan itselleen vatsan täytettä räpistelevien siipien parvesta.

Kovempaa, sanon, ja Adam nyökkää, ja nyt kaiku alkaa hätistää taveja ja meriharakoita piiloistaan, ja ne lentävät uikuttaen päämme yli. Haikara kipuaa rauhallisesti taivaalle, ja sitten lehtokurpat nousevat ruovikosta ja lähtevät kiitämään aaltoillen suon poikki. Niiden kuvajaiset vedessä samenevat pieniksi ruskeiksi sirpeiksi. Tähtään hiukan niiden eteen. Ensimmäinen lintu sulautuu syve-

neviin varjoihin ja katoaa, mutta seuraavan pudotan toisella laukauksella, kun se paljastaa itsensä portinpielessä kasvavien pihlajien valkoista taustaa vasten. Adamin hartiat hätkähtävät haulikon pamahtaessa, ja kurppa nytkähtää kesken lennon ja putoaa kaaressa pelolle, jonka olemme tänä vuonna jättäneet kesannolle.

Pidä kiinni, sanon Adamille, ja hän tarttuu tiukasti Jennyn pantaan ennen kuin se ehtii säännätä noutamaan lintua. Sen täytyy oppia pois huonoista tavoistaan.

Paina se istumaan, sanon taittaessani haulikon ja ravistaessani hylsyt ulos. Näytä sille, kuka on pomo.

Adam antaa kätensä liukua pitkin Jennyn selkärankaan ja painaa sen takapuolen maahan. Hämärä syvenee ja entistä kovempi tuulenpuuska taivuttaa kaislikkoa. Suo huokaisee. Jenny räpyttää silmiään, odottaa.

Päästä se menemään, sanon, ja Adam antaa merkin, jonka opetin hänelle – maiskauksen kuin suukon hampaisiinsa – ja Jennyllä on lupa. Se säntää matkaan, kiemurtelee vainusta huumaantuneena portin alta pellolle ja tuo linnun riekaleina mukanaan.

Adam kuulee sen ja haistaa sen ja se painaa otsansa hänen kämmeneensä.

Irti, Adam komentaa ja koskettaa suussa olevaa lintua. Kun Jenny ei tottele, Adan yrittää työntää sormensa sen hampaiden väliin.

Ei, neuvon. Kuonon päälle.

Adam koskettaa Jennyn naaman syrjää yhdellä kädellä ja antaa toisella sen kuonolle varovaisen napautuksen, josta se alkaa vain murista.

Kovempaa, sanon. Ei se muuten opi mitään.

Kopautus ylhäältä kuonolle, ja Jenny tottelee. Ensi kerralla se muistaa kivun. Adamin nostaessa kättään se tietää mitä on tulossa ja avaa suunsa heti kun Adam kommentaa. Se on terävä tyttö. Kiltti ja yleensä hyväluontoinen. Se puri pään poikki kurpalta, koska oli niin innoissaan. Ei pahuuttaan.

Jätä se naakoille, sanon Adamille. Meillä on jo tarpeeksi.

Palaamme kujaa pitkin talolle käsi kädessä ja kurassa polvia myöten, ja Jenny juoksee edessämme ja odottaa ja juoksee taas, koska se toisaalta haluaisi totella minua mutta myös nuuskia läpi valtakuntansa rajat. Adamilla on Taatan vanha metsästyslaukku olalla, ja hänen on ihan pakko työntää sormensa sen sisään ja hipelöidä sorsia, jotka ammuin aiemmin. Veren ja veden hajut tuntuvat höyhenissä yhä. Kun pääsemme kotiin, kaivamme haulit sorsista ja panemme sorsat kellariin riippumaan aamuun asti. Ja sitten olen luvannut opettaa Adamia suolistamaan ja siivoamaan ne paistokuntoon.

Onko jo pimeää? Adam kysyy. Tuntuu kylmemmältä. Melkein, sanon. Äiti sytyttää valoja.

Näkyykö tähtiä? Adam sanoo.

Muutama, sanon. Orion. Otava.

Hän tuntee tähtikuvioiden muodot. Olen pitänyt häntä kädestä ja piirtänyt ne hänen sormellaan.

Onko kuu paksu vai laiha? hän sanoo.

Paksu, sanon. Täysi ja paksu.

Turvonnut, hämmästynyt naama kuin kuollut mies veden alla.

Missä se on?

Takana, sanon. Se nousee Three Sistersin yläpuolelle. Heittää pitkiä varjoja.

Jonakin toisena iltana hänellä olisi ollut vielä paljon kysyttävää, mutta hän on väsynyt ja jokainen askel sora-
tiellä näyttää vaivalloiselta. Tarkoituksella. Hän tahtoi, vaikka ei sano, että kannan häntä. Ainakin asvaltille asti.

Ota tämä, sanon ja annan hänelle haulikon käteen, jotta hänellä olisi jotain tekemistä.

Hän laskee sen taitettuna käsivarrelleen. Se on hänelle raskas kuin kaksi lyijyputkea, mutta hän kääntää kasvonsa ääneni puoleen ja hymyilee tyytyväisenä. Kaikesta huolimatta hän on varma, että haluaa juuri tätä. Maatila oli hänen heti, kun hän syntyi – samalla tavalla kuin se oli minun heti, kun Mami oli synnyttänyt minut. Adam tuntee isoisät selkensä takana ja kuvittelee poikansa kävelemässä edessään. Hänen iässään olin aivan samanlainen. Mutta sitten eksyin.

Kerro joku juttu, hän sanoo. Kerro Ukosta, älä Paholaisesta. Kai tässä ehtii kertoa vielä yhden jutun?

Vika on siinä, että Endlandsissa yksi juttu vaatii toisen jatkokseen ja sitten vielä seuraavan, ja Paholaisella on oma osansa niissä kaikissa.

Endlands

TIESIN AINA, että kun Ukko kuolisi, se kävisi nopeasti, niin kuin hehkulamppu menisi rikki ja pamahtaisi mustaksi. Mutta kun Taata yhtenä iltana soitti ja kertoi hänen kuolemastaan, olin silti järkyttynyt siitä, että hän oli poissa. Järkyttynyt ja äkkiä hyvin kaukana Endlandsista.

Silloin asuin Suffolksissa, olin vasta mennyt naimisiin ja opetin poikakoulussa Länsi-Englannin soiden reunalla. Oli hankalaa päästä Endlandsiin useammin kuin kaksi tai kolme kertaa vuodessa, joten yleensä kävin vain auttelemassa silloin, kun tilalla oli erityisen kiireistä: pääsiäisenä karitsoinnin aikaan, kesällä korjaamassa satoa ja syksyllä, kun lampaat ajettiin nummelta kotiin. Itse asiassa olimme jo Katin kanssa pakkailleet laukkujamme menneksemme auttamaan lampaanajossa, kun Taata soitti pari päivää ennen syysloman alkua. Ja olimme toki lähdössä edelleen, mutta nyt olisi ensin tiedoissa hautajaiset.

Ikävästä uutisesta huolimatta Kat oli innoissaan päästes-
sään tutustumaan lapsuuteni maisemiin. Koska päiväko-

dissa oli loma-aikoina aina pulaa henkilökunnasta, hän ei ollut päässyt mukaani Endlandsiin aiemmin ja olikin tavannut seudun muut tilalliset – Dyerit ja Beasleyt – vain kerran, hääpäivänämme kesäkuussa. Totta puhuen hän ei vielä silloin tainnut tuntea edes Taata kovin hyvin. Mentymme kihloihin olimme pari kertaa ajaneet Derbyshireen tapaamaan Taata, kun hän oli ollut siellä myymässä nelivuotiaita, mutta olimme ehtineet vain juoda pikaiset teet ja haukata voileivät huutokaupan lomassa, eivätkä heidän juttunsa olleet edenneet tilan asioita ja Katin vanhempien kuulumisia pidemmälle.

Taata ei ollut sanonut Katista juuta eikä jaata, mutta tuntui kyllä pitävän hänestä. Vaikka ei sillä, että olisin pyytänyt häneltä siunausta tai edes kaivannut sitä. Kun olin kerran lähtenyt Endlandsista, oli tilan kannalta yksi ja sama, kenen kanssa menisin naimisiin. Mutta ainakin Taata oli vaivautunut tapaamaan hänet.

Ukko ei tietenkään ollut tullut mukaan, ja Kat oli nähnyt hänet ensimmäisen kerran maistraatissa. Siitä huolimatta Kat oli hänen kuolemastaan kuultuaan yhtä surullinen kuin laakson asukkaat, ja koko junamatkan hän kyseli minulta Ukosta pahoilla mielin siitä, etteivät he olleet saaneet tutustua sen paremmin.

»Anteeksi, jos olen ollut rasittava», hän sanoi pyörien kolkkeen viimein vaietessa pääteasemalla. »Minua vain kiinnostaa.»

»Kun vain et ala tentata samalla lailla Taatalta», sain. »Häntä ei huvita puhua Ukosta. Hän tahtoo vain jatkaa eteenpäin.»

»Tiedän», Kat sanoi. »Sitä on nähty ennenkin.»

»Tämä on eri juttu», sanoin.

»Torjunta on aika yleinen reaktio», Kat sanoi, kun astuimme junasta laiturille. »Emma Carter puhui varmaan puoli vuotta isästään niin kuin hän olisi vielä hengissä.»

Suunnilleen vuosi sitten yhdeltä päiväkodin lapsista oli kuollut isä, ja Kat oli ryhtynyt perheelle pelastavaksi enkeliksi. Hän oli auttanut järjestämään hautajaiset ja kirjoittanut vakuutusyhtiöön ja pankkiin rouva Carterin puolesta, mutta enimmäkseen hän oli hoitanut arkisia askareita, jotka suru usein lakaisee tieltään. Hän oli varmistanut, että talossa oli siistiä ja kaikki saivat syödäkseen; hän oli vienyt roskat ulos ja ruokkinut kissan.

Hän oli kutsunut Carterit häihin, mutta ilmeisesti he eivät olleet vielä kestäneet ajatusta väenpaljoudesta, sillä he olivat vain lähettäneet kortin. Se oli itse askarreltu ja niin iso, että postinkantajan täytyi koputtaa, jotta hän sai sen perille. Minut oli piirretty tikku-ukoksi silinteri päässä, ja Katilla oli siivet ja sädekehä.

Häiden lähestyessä Kat toi joka päivä töistä kotiin pari kolme lapsilta saatua vastaavaa luomusta. Yleensä piippurassit, hileet ja tilkut olivat kuljetuksessa alkaneet irtoilla. Enimmäkseen kortit olivat sitä samaa – kirkko, konfettia, iso keltainen aurinko – vaikka yhteen olikin piirretty itkevä pieni tyttö ja hänen viereensä minut ja Kat pitämään toisiamme kädestä.

»Mikä häntä vaivaa?» sanoin.

»Voi luoja, se on Olivia Brownilta», Kat sanoi ja kohotti katseensa kesken sipulien silppuamisen. »Minulla

meni tänä aamuna puoli tuntia siihen, kun vakuuttelin hänelle, että sinä et vie minua pois.»

Etenkin tytöt olivat hänestä mustasukkaisia; he ihasuivat ensin Katin kauneuteen ja alkoivat sitten tuntea sisarellista kiintymistä. Hänen sylissään he istuivat itkemässä, hänen hihoihinsa he pyyhkivät nenänsä, hänen tukkaansa he palmikoivat hillosta tahmeilla sormillaan ja hänen käsissään he riippuivat kiinni, kun oli aika lähteä kotiin.

Lapset asettivat hänet nopeasti ja vaistomaisesti elämänsä keskipisteeseen, ja vaikka Grace Dyer oli paljon vanhempi kuin Katin hoidettavat päiväkodissa, hänelle oli käynyt hääjuhlassamme aivan samoin. Grace oli Lizin ja Jeffin ainoa lapsi, itse asiassa koko Endlandsin ainoa lapsi niihin aikoihin, ja hän kiintyi välittömästi kaikkiin, joilta sai hiukankin huomiota. Hän kulki Katin varjona koko illan. He tanssivat toistensa kanssa, potkivat ilmapalloja, joivat pilleillään samasta limonadilasista, puhuivat suoraan toistensa korvaan kun musiikki soi liian kovaa. Ja kun Kat oli saanut kengistään tarpeekseen ja jatkoi iltaa viekoittelevasti paljain jaloin, hän antoi Gracen pitää kenkiään loppuillan, siihen asti kun viimein lähdimme lentokenttähohteliin. Kaikkien kokoonnuttua kadulle King's Headin eteen saattamaan meitä Grace vilkutti vielä viimeisenä taksin ajaessa pois.

»Toivottavasti hänellä ei ole kovin paha mieli», Kat sanoi. »Yritin kertoa mahdollisimman varovasti.»

»Ai mistä?» sanoin.

»En tiedä, mistä hän oli saanut päähänsä», Kat sanoi, »että nyt kun me olemme naimisissa, me muuttaisimme sinun isäsi taloon.»

»Mitä sinä sanoit hänelle?» kysyin.

»Että me tulemme käymään heti kun vain pääsemme», Kat sanoi. »Mitä muuta siihen olisi voinut sanoa?»

»Hän muistaa sen kyllä.»

»Sitten muistaa», Kat sanoi. »Hän on yksinäinen.»

»Sikäli kuin olen kuullut, se on myös hänen omaa syytään», sanoin. »Hän ei oikein osaa pitää kiinni kaverista.»

»Hän taas sanoi, että häntä kiusataan», Kat sanoi.

»Hän antaa takaisin samalla mitalla.»

»Älä viitsi. Sinullekin kävi niin», hän sanoi. »Sinä tiedät, kuinka kauheaa se voi olla.»

Hän katsoi ulos takaikkunasta ja naksutteli peukalollaan Gracelta saamansa muovikamman piikkejä. Sellaisen lahjan morsian Endlandsissa aina sai. Jos Kat pysyisi varjelemaan tukkaansa takuulta hääyönä, hän olisi raskaana ennen elokuun täysikuuta.

»Eikö meidän pitänyt vähän odottaa?» sanoin ja nyökäsin kamman suuntaan.

»Grace ei varmaan salli sitä.» Kat hymyili. »Hän on ehdottomasti sitä mieltä, että minun täytyy saada vauva», Kat sanoi.

»Että hänellä olisi leikkikaveri, kun me menemme käymään.»

Kat kääntyi vielä kerran vilkuttamaan taksin kaartaessa kulman taakse. »No, mitä pahaa siinä on? Hert-

tainen tyttö», Kat sanoi. »Minun tulee häntä ikävä.»

Ja niin hänelle myös tuli.

Hän lähetti Gracelle postikortin Espanjasta, ja pitkällä hikiellä bussimatkalla Granadaan hän päätti, että kun he seuraavan kerran tapaisivat, hän antaisi Gracelle medaljongin, jota oli pitänyt hääpäivänämme – »jotain vanhaa», minkä hänen äitinsä oli painanut hänen käteensä ennen kuin asettui istumaan paikalleen maistraatissa.

Mutta nyt Katilla oli viemisinään Endlandsiin vielä medaljonkiakin parempi lahja, ja hän odotti, että pääsisi kertomaan siitä etenkin Gracelle.

Katin vanhemmat olivat tietysti olleet ratketa riemusta, Barbara aivan erityisesti, mutta olin varoittanut Katia, että Taatalta oli turha odottaa samaa. Taata ei alkaisi keksiä nimiä eikä miettiä, maalaisiko viidakon eläimiä vierashuoneen seiniin.

*

Täällä, radan pääteasemalla, taivas riippui alhaalla, vain hiukan kauppojen ja talorivistöjen takana häämöttävien kukkuloiden yläpuolella, ja kylmä tuuli viilsi pitkin katuja. Clitheroe oli laakson lähin kaupunki, ja kesällä siellä kävi turisteja katsomassa linnaa tai kävelemässä jokivarressa, mutta tähän aikaan vuodesta, jäätelöautojen kalkatuksen ja jouluvalojen loisteen välissä, kaupunkia vaivasi ankeus, jota ei päässyt pakoon.

Kat istui pieni sininen matkalaukku jalkojen välissä ja otti penkillä lojuvan sanomalehden vierestään. Ot-

sikko kertoi kahdesta lapsesta, joita koira oli raadellut kaupungin vuokratotalueella Burnleyssa. Nuorempi oli vain vuoden ikäinen. Etusivun täyttävässä valokuvassa pienellä työllä oli veljensä sylissä, leuka veljen päällä, kun veli leikki muovidinosaureksella. Ilmeisesti poliisi epäili, että koirat oli usutettu heidän kimppuunsa tahallaan.

Kat tahteli mitään sanomatta lehden kokoon ja pani sen takaisin siihen, mistä oli sen ottanut. Hän katsoi kadulle ja silitti vatsaansa. Se, mitä oli tulossa, muuttui päivä päivältä todellisemmaksi. Kuuden viikon ikäisenä poika – Kat oli varma, että lapsi oli poika – oli vasta herneen kokoinen, mutta sillä oli jo eräänlaiset silmät, samoin kuin selkäranka ja lihaiset nuput, joista vielä kasvaisivat kädet ja jalat. Kuukautta tai kahta myöhemmin Kat tuntisi ensimmäisen lepatuksen sisällään, ja pian sen jälkeen vauva tekisi itsensä tiettäväksi myös nyrkein ja kantapäin.

Odotimme asemalla puoli tuntia, ja olin juuri ehdottamaisillani, että menisimme pysäkille katsomaan, kulkiko laaksoon vielä busseja, kun kuulin Taatan Land Roverin lähestyvän tietä pitkin.

Hän väläytti valoja ja pysäytti auton taksirivin hänelle moottorin pyrkessä kaikin voimin ravistautumaan irti konepellin alta. Hänellä oli ollut sama auto vuosikaudet. Se oli minua vanhempi, räähätty henkihieveriin niin kuin espanjalaiset burro-raukat, joiden olimme nähneet kantavan ylipainoisia turisteja selässään rinnettä ylös Al-

»Kaikki laaksosta kertovat tarinat alkavat paholaisesta.»

JOKA VUOSI John Pentecost palaa juurilleen syrjäiseen kylään Luoteis-Englannin nummille. Laaksossa asiat pysyvät muuttumattomina vuodesta toiseen, mutta tänä vuonna on toisin. Johnin isoisä – kyläläisille Ukko – on kuollut ja John tuo hautajaisiin myös tuoreen vaimonsa, Katin. Onko laakson lumo niin vahva, että jonakin päivänä he tulevat jäädäkseen?

Kauan sitten sakea lumipyry eristi koko laakson viikoiksi ja paholainen livahti lammasten vaatteissa kylään. Tuho oli valtava. Nyt kylässä viete-
tään Paholaisen päivää joka syksy, ulkopuolisten mielestä perin kummallista juhlaa. Mutta kyläläiset tietävät, että perinteitä pitää kunnioittaa ja vanhat rituaalit varmistavat, että kaikki ovat turvassa paholaiselta tänäkin vuonna. Vaan kuinka käy?

»Ei ole olemassa pelottavampaa paikkaa kuin omat ajatukset.»

– **ANDREW MICHAEL HURLEY**

Sumuiset nummet *Humisevan harjun* maisemissa, vanhoista legendoista kumpuava pelko sekä perinteiden taakka ja kirous kertautuvat maagisessa *Paholaisen päivässä*.

